

Rozsudek, jímž se uznává na zrušení společnosti (čl. 125 obch. zák.), má moc konstitutivní, nikoliv deklaratorní.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1933, Rv I 600/32.)

Žalovaný přidružil se jako tichý společník k žalobci se vkladem 20.000 Kč. Proti žalobě o zaplacení tohoto vkladu namítl žalovaný mimo jiné, že jsou tu důležité důvody, opravňující ho ke zrušení společnosti. Ob a ní ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Žalovaný sice namítal, že žalobce neměl koncesi ku provádění automatických instalací, že byl i v tom směru uveden v omyl, že účele poměru smluvního nemohlo býti dosaženo, že žalobce smluvní povinnosti hrubě porušil, nezaplátiv žalovanému za práce montérské od dubna do 11. června 1929, že žalobce nic nepracoval, netvrdil však, jak činí nyní v odvolání, že z toho důvodu jest společenská smlouva neplatná, nýbrž tvrdil výslovně, že důvody ty ho opravňují podle článků 125 a 262 obch. zák. ke zrušení poměru společenského. Žalovaný společenský poměr podle smlouvy nevypověděl a netvrdil, že zažádal o zrušení společnosti podle čl. 125 a 262 obch. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně. Jak již odvolací soud správně vystihl, neuplatňoval dovolatel v řízení prvé stolice neplatnost smlouvy, nýbrž namítal, že tu jsou důležité důvody, jež ho opravňovaly ke zrušení společnosti podle čl. 125 a 262 obch. zák. Dovolatel jest však na omylu, domnívá-li se, že se mohl v tomto sporu domáhati zrušení společnosti. Rozsudek, jímž se uznává na zrušení společnosti podle čl. 125 obch. zák., nemá moc deklarativní, nýbrž moc konstitutivní, a pokud tudíž soud neuznal na zrušení společnosti, trvá společnost. Nemůže proto dovolatel v tomto sporu, v kterém se žalobce domáhá zaplacení společenského podílu, namítati, že jest oprávněn se domáhati zrušení společnosti, neboť jest to nerozhodné, pokud nebylo pravoplatně uznáno na její zrušení. Tento nárok může proto dovolatel uplatňovati jen žalobou, nikoliv námitkou v tomto sporu.

Čís. 13017.

Nejde o formální vadu, kterou má soud odstraniti z úřadu (§§ 84, 85 c. ř.s.), nejsou-li v žalobní odpovědi nabídnuty důkazy o skutkových okolnostech v ní tvrzených. Nedostaví-li se pak žalovaný k ústnímu jednání a takto zmešká příležitost napravit vadu, nastupují účinky zmeškání podle § 399 c. ř. s.

Nenabídl-li žalovaný důkaz výslechem stran v žalobní odpovědi, nesměl jej soud po návrhu žalobce, by bylo postupováno podle § 399 c. ř. s., provést z úřadu o tvrzení žalovaného v žalobní odpovědi.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1933, Rv I 1877/33.)

Na žalobu, zadanou na krajském soudě, o zaplacení peněžité pohledávky, podali žalovaní včas žalobní odpověď, v níž namítli mimo jiné, že pohledávka žalobců není dosud splatná, aniž však o tomto tvrzení nabídli důkazy. K roku, nařízenému k ústnímu jednání, se žalovaní nedostavili, načež procesní soud první stolice vynesl k návrhu žalobců rozsudek pro zmeškání podle § 399 c. ř. s., jímž uznal podle žaloby. Údaj žalovaných v žalobní odpovědi o tom, že zažalovaná pohledávka není dosud splatná, nevzal soud první stolice za prokázaný, ježto žalovaní nenabídli o řečeném tvrzení v žalobní odpovědi důkazy. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Vadnost řízení spatřuje odvolatelka v tom, že první soud nedal příležitost žalované, která opomenula v žalobní odpovědi o skutkové okolnosti, kterou tvrdila, nabídnouti důkaz, k opravě vady žalobní odpovědi a že zameškání roku k ústnímu jednání za následků podle § 399 c. ř. s. nemůže mít za následek preklusi ohledně vad formálních, za jakou jest pokládati ve smyslu § 85 c. ř. s. opomenutí žalované strany a že vůbec soud první stolice měl provést důkazy o splatnosti zažalované pohledávky. Odvolací soud, i když pokládá opomenutí žalované strany nabídnouti důkazy o tak důležité okolnosti, jako je tvrzené posečkání věřitele, za formální vadu podle § 85 c. ř. s. v podání přípravném, jež zastupuje odpověď na žalobu, nemůže souhlasiti s názorem odvolatelky, že soud první stolice nedal žalované příležitost, aby mohla tuto formální vadu napravit. Naopak soud první stolice předvolal strany k ústnímu jednání, též zástupce strany žalované byl řádně a včas vyrozuměn, i v tom směru, že podle možnosti mají se k soudu strany osobně dostaviti, ale přes to se ani jeden ze dvou žalovaných ani jich vykázaný plnomocník nedostavil. Dal tedy procesní soud žalované straně dostatečnou příležitost, ale žalovaní ji nepoužili, čímž se stalo, že vadu neodstranili. Pak ovšem nezbylo druhé straně, nežli navrhnouti postup podle § 399 c. ř. s. S názorem odvolatelů, že by soud sám měl z úřadu prováděti důkazy o okolnosti v žalobní odpovědi tvrzené, když strana sama o tom vhodný důkazní prostředek nenavrhla, nelze souhlasiti, poněvadž podle zásady disposiční přísluší stranám úplná dispozice nad vedením sporu a soud nemůže předpokládati, že strana určitou okolnost a kterou chce podrobiti řízení důkaznímu, zvláště když žalovaný má podle § 243 c. ř. s. již v žalobní odpovědi označiti důkazy pro dolíčení pravdivosti námitek, které má proti tvrzením žalobním.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelé napadají rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů § 503 čís. 2 a 4 c. ř. s. I kdyby bylo lze přisvědčiti názoru dovolatelů, jež zastává i soud odvolací, že neuvedení průvodních prostředků v žalobní odpovědi bylo vadou formální, nelze souhlasiti se stanoviskem dovolatelů, že neodstranění této vady z úřadu podle §§ 84 a 85 c. ř. s. jest vadou řízení. Předpisem § 84 c. ř. s. jest soudu uložena povinnost, by nařídil odstranění formálních vad podání, ale jen takových, které jsou s to, by překazily řádné úřední vyřízení podání. Nejsou-li v žalobní odpovědi nabídnuty o skutkových okolnostech důkazy, lze žalobní odpověď vyříditi řádně i bez odstranění této vady. Soud může důvodně předpokládati, že se strana, pokud se týče její právní zástupce dostaví

k roku určenému k ústnímu jednání, při němž soud vyzve stranu podle § 182 c. ř. s., by dodatečně důkazy nabídla. Někdy toho nebude ani třeba, stane-li se údaj, o němž strana opomenula důkazy nabídnouti, nesporným, nebo strana údaj odvolá. Nejde-li o formální vadu, kterou soud má odstraniti z úřadu, nastupují účinky zameškání, jestliže se strana nedostaví k ústnímu jednání a takto zmešká příležitost napravit vady (§ 399 c. ř. s.). V třetí větě prvního odstavce § 399 c. ř. s. jest stanoveno, že při vynesení rozsudku jest hleděti k výsledkům důkazů dříve provedených jakož i ke dřívějším prohlášením a udáním o skutkových okolnostech obmeškalé strany, pokud jsou dotvrzena obsahem spisů. Nelze proto přihlížeti k pouhému vylíčení skutkových okolností, o nichž nebyly nabídnuty důkazy, jak žalovaní sami správně v odvolání uvedli. Prostředkem průvodním jest i důkaz výslechem stran a, nenabídli-li žalovaní tento důkaz v žalobní odpovědi, nesměl jej soud po návrhu žalobců, aby bylo postupováno podle § 399 c. ř. s., provésti z úřadu o tvrzení žalovaných. Ostatně vývody dovolání uplatňované z toho důvodu, že nebyl proveden důkaz výslechem stran, musí zůstati nepovšimnuty již proto, že žalobci v odvolání neuplatňovali jako vadnost řízení, že tento důkaz nebyl proveden soudem první stolice, a nemohou doháněti teprve v dovolání, co zameškali v odvolání, v němž navrhovali jen provedení důkazu svědky. Poukaz žalovaných na rozhodnutí čis. 11.714 sb. n. s. není případný, poněvadž výpověď strany vyslychané před soudem za účelem provedení důkazu má zcela jiný význam, než pouhá skutková tvrzení v podání, o nichž důkaz ani nebyl nabídnut. Z těchto důvodů není dovolání žalovaných opodstatněno, pokud s hlediska dovolacích důvodů č. 2 a 4 § 503 c. ř. s. vytýká, že soud nevyzval žalované k udání důkazů o tvrzeném posečkání, že k tvrzení tomu nepřihlížel a že o něm neprovedl důkaz výslechem stran.

Čís. 13018.

I za platnosti § 266 zákona o přímých daních ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n., jest vyhrazeno soudu, by rozvrhuje nejvyšší podání, zkoumal oprávněnost nároků u pohledávek daňových na přednostní uspokojení.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1933, R II 455/33.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně vydraženou zahradu, nepřikázal soud první stolice bernímu úřadu v přednostním pořadí činžovní daň. **Důvody:** Berní úřad přihlásil v přednostním pořadí pohledávku za činžovní daň na rok 1931 v částce 1.057 Kč. Podle odhadního protokolu je vydražená nemovitost zahradou, z čehož vyplývá, že nepodléhá dani činžovní, a proto nelze této dani přiznati přihlášené přednostní pořadí. **Rekursní soud** napadené usnesení potvrdil. **Důvody:** Také pro veřejné orgány, tedy i pro berní úřad v zastoupení státu platí povinnost přihlašovací podle § 210 ex. ř. a musí orgány ty nésti následky nedostatečné přihlášky pohledávek, jichž se domáhají v přednostním pořadí. V souzeném případě neplyne ani z přihlášky,